

Vergaderjaar 2014–2015

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1230

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 januari 2015

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en Ecofinraad van 26 en 27 januari 2015 te Brussel.

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

Geannoteerde agenda ten behoeve van de Eurogroep en Ecofinraad van 26 en 27 januari 2014 te Brussel.

Eurogroep 26 januari

1. Litouwen – Introductie Euro

Document: *The Euro changeover in Lithuania*, Note to the Economic and Financial Committee, European Commission nog niet beschikbaar

Aard van de bespreking: Voortgang bespreken aan de hand van rapportage van de Commissie.

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep zal stilstaan bij de invoering van de euro door Litouwen op 1 januari 2015. Litouwen is het negentiende lid van de Eurozone.

Op 8 juli 2014 heeft de Ecofinraad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen besloten dat Litouwen per 1 januari 2015 kon toetreden tot de euro. Op basis van de convergentierapporten van de ECB en de Commissie werd in juni 2014 geconcludeerd dat Litouwen aan alle criteria voldeed en dat de derogatie op euro-invoering in Litouwen kon worden opgeheven. Om duurzame convergentie te garanderen, heeft Litouwen in juni 2014 een brief met beleidstoezeggingen gepresenteerd aan de Eurogroep en de Ecofinraad. In deze brief committeert Litouwen zich aan verschillende maatregelen op het gebied van budgettair beleid en de financiële sector en structurele hervormingen. Litouwen heeft de maatregelen eveneens opgenomen in het *Convergence Programme* en het *National Reform Programme*. Nederland vindt het belangrijk dat de beleidsaanpassingen die Litouwen heeft gepresenteerd op een gedegen wijze worden geïmplementeerd.

2. Griekenland – stand van zaken

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Naar verwachting zal de Eurogroep van gedachten wisselen over de stand van zaken van het leningenprogramma en de politieke situatie in Griekenland. Ondanks de vooruitgang die Griekenland aan het eind van 2014 heeft geboekt op de onderdelen van de vijfde voortgangsmissie die nog openstaan, was afronding van de voortgangsmissie voor het einde van het jaar niet meer binnen bereik. De Eurogroep heeft daarom op 8 december jl., op verzoek van de Griekse regering, ingestemd met een technische verlenging van het leningenprogramma van het EFSF met twee maanden, onder voorbehoud van afronding van de nationale parlementaire procedures in enkele lidstaten. Op 19 december jl. waren alle nationale parlementaire procedures afgerond en hebben de Eurogroup Working Group en de EFSF Board of Directors akkoord gegeven voor de technische verlenging van het EFSF-programma. Het leningenprogramma van het EFSF is verlengd tot en met 28 februari 2015.

Daarnaast hebben in december presidentsverkiezingen in Griekenland plaatsgevonden. De voorgedragen presidentskandidaat, Stavros Dimas, haalde in drie stemrondes in het parlement niet voldoende stemmen. Als gevolg hiervan heeft de president nieuwe parlementsverkiezingen uitgeschreven, die op 25 januari zullen plaatsvinden. Na de verkiezingen krijgt de grootste partij drie dagen de tijd om een regering te vormen. Lukt dat niet dan krijgt de tweede partij drie dagen de tijd om een regering te vormen en vervolgens de derde partij. Wanneer dit niet lukt nodigt de president alle partijen uit en zal een regering proberen te vormen. Het nieuwe parlement zal op 5 februari geïnstalleerd worden. Op 6 februari zal

het parlement een nieuwe president kiezen. Wanneer het echter niet lukt om een nieuwe regering te vormen zullen er nieuwe verkiezingen plaatsvinden die ongeveer een maand na de eerste verkiezing georganiseerd moeten worden. De Trojka wacht de uitkomst van de verkiezingen af, alvorens de Trojka naar Athene kan terugkeren om de vijfde voortgangsmissie af te ronden. De bijbehorende tranche zal pas worden uitgekeerd na afronding van de voortgangsmissie en na een positief oordeel van de Trojka over de implementatie. De Eurogroep heeft op 8 december jl. ook uitgesproken dat mogelijke vervolgopties afhankelijk zijn van een succesvolle afronding van de huidige voortgangsmissie en de nationale procedures.

3. Interim IMF artikel IV missie eurogebied

Document: n.v.t.

Aard bespreking: presentatie

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Het IMF zal tijdens de Eurogroep de bevindingen van de interim artikel IV-missie presenteren. Deze missie vond in december plaats en bezocht zoals gebruikelijk diverse instellingen, waaronder de Europese Commissie en de ECB. Het IMF zal zoals gebruikelijk na een interim missie geen rapport publiceren. Later dit jaar zal er een uitgebreide artikel IV-missie plaatsvinden waarna er deze zomer een Boardbespreking in het IMF plaats zal vinden gevolgd door een artikel IV rapport. Nederland zal kennis nemen van de interim-bevindingen van het IMF en kijkt uit naar de uitgebreide artikel IV-missie later dit jaar.

4. Follow-up van de Europese Raad van December jl.

Document: Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on the European Fund for Strategic Investments and amending Regulations (EU) No 1291/2013 and (EU) No 1316/2013, http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-investment/plan/documents/index_en.htm

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: gekwalificeerde meerderheid

Toelichting: De Eurogroep zal vermoedelijk kort terugblikken op de Europese Raad van 18 en 19 december 2014. Het Europese investeringsplan die ook op deze Europese Raad ter tafel lag, wordt tevens in de Ecofinraad besproken (zie hieronder).

5a. Conceptbegroting Letland

Document: Commission Opinion on the updated draft budgetary plan of Latvia, http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/dbp/2014/lv_2014-12-15_co_en.pdf

Aard van de bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De nieuwe regering van Letland heeft op 22 november jl. een nieuwe conceptbegroting voor 2015 ingediend. De aftredende regering had reeds voor 15 oktober een conceptbegroting (ongewijzigd beleid) ingediend om te voldoen aan de vereisten van het *two-pack*. Indiening en bespreking in de Eurogroep van conceptbegrotingen is onderdeel van het *two-pack* en heeft als doel een sterkere begrotingscoördinatie binnen de eurozone te bewerkstelligen. De conceptbegrotingen van de overige lidstaten in de eurozone zijn reeds behandeld in de extra Eurogroep van 1 december.

Op basis van de opinie van de Europese Commissie zal de budgettaire positie van Letland worden besproken. De opinie van de Europese

Commissie geeft aan in hoeverre de conceptbegroting in lijn is met de vereisten van het Stabiliteits- en Groeipact.

Letland zit in de preventieve arm van het Stabiliteits- en Groeipact. De Commissie oordeelt dat de nieuwe conceptbegroting overeenkomt met de vereisten uit het Stabiliteits- en Groeipact. Daarnaast concludeert de Commissie dat Letland vordert met de invoering van de structurele aanbevelingen, zoals door de Raad voorgesteld. De Commissie nodigt Letland uit de nieuwe conceptbegroting in te voeren en de structurele hervormingen verder door te voeren. Nederland steunt het oordeel van de Commissie over de conceptbegroting van Letland; daarnaast hecht Nederland waarde aan de verdere invoering van de structurele hervormingen.

5b. Follow-up conceptbegrotingen

Document: n.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: De Eurogroep zal een vervolg geven aan de bespreking van de conceptbegrotingen die op 8 december jl. in de Eurogroep heeft plaatsgevonden. De Eurogroep heeft toen in een verklaring aangegeven de voortgang met betrekking tot de implementatie van de conceptbegrotingen en de additionele toezeggingen te zullen volgen. Deze Eurogroep biedt de eerste gelegenheid daartoe.

De Commissie heeft op 28 november haar opinies ten aanzien van de conceptbegrotingen gepubliceerd. Hierbij werden lidstaten verdeeld in de categorieën «compliant», «broadly compliant» en «risk of non-compliance» met betrekking tot de naleving van het SGP. De Nederlandse conceptbegroting kreeg het oordeel «compliant». Zeven lidstaten (Frankrijk, Spanje, Oostenrijk, Italië, België, Malta en Portugal) kregen het oordeel «risk of non-compliance». Ook heeft de Commissie in haar opinie aangekondigd haar positie ten aanzien van de Franse, Italiaanse en Belgische begrotingssituatie in maart opnieuw te bezien, in het licht van de afronding van het begrotingsproces en de specificatie van structurele hervormingsprogramma's die de betreffende landen op 21 november per brief hebben aangekondigd. Deze Eurogroep biedt ook een gelegenheid voor deze landen om een update te geven van de stand van zaken.

Ook zal wellicht gesproken worden over de mededeling *Making the best use of flexibility within the existing rules of the Stability and Growth Pact* (zie punt 5 «economisch bestuur» bij de Ecofinraad).

6. Banking Union – Eurozone aspects

Document: n.v.t.

Aard bespreking: gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting:

De Eurogroep zal naar verwachting spreken over de bankenunie. Op basis van de verordeningen inzake het Europees toezichtmechanisme is op 4 november jl. het Europees banktoezicht volledig operationeel geworden en heeft de ECB zodoende het directe toezicht op de grootste banken in de eurozone op zich genomen. In aanloop naar de start van het Europese toezichtmechanisme heeft de ECB in samenwerking met de *European Banking Authority* een *comprehensive assessment* uitgevoerd voor 130 banken in de eurozone om de weerbaarheid van deze banken te testen. Naar verwachting zal de Eurogroep spreken over de follow-up door die banken waarbij met deze balansdoorlichting een kapitaaltekort is geconstateerd. Nederland acht het van belang dat er adequate follow-up

wordt gegeven aan de resultaten van de *comprehensive assessment* en dat de gevonden kapitaaltekorten tijdig en volgens de in de Ecofinraad overeengekomen procedures worden aangevuld.

Daarnaast is op basis van de verordening inzake het Europese resolutiemechanisme (*Single Resolution Mechanism, SRM*) op 1 januari 2015 de Europese afwikkelingsraad (*Single Resolution Board, SRB*) volledig operationeel geworden. In aanloop naar de volledige inwerkingtreding van het SRM per 1 januari 2016 zal de SRB verantwoordelijk zijn voor het opstellen van resolutieplannen van die banken die onder de directe verantwoordelijkheid van de SRB vallen. Daarnaast is een onderdeel van de SRM verordening een door de banken gefinancierd Europees afwikkelingsfonds (*Single Resolution Fund, SRF*) dat vanaf 2016 zal worden gevuld met bijdragen van de banken en een uiteindelijke omvang zal hebben van ca. € 55 mrd (1% van de gegarandeerde deposito's). Op basis van de bij het SRM horende overeenkomst tussen de aan het SRM deelnemende lidstaten is de afdracht van de bijdragen aan het SRF en de geleidelijke risicodeling vastgelegd. De methodiek voor het vaststellen van de bijdragen die banken aan het afwikkelingsfonds moeten betalen is vastgelegd in een gedelegeerde handeling (art. 103, lid 7, BRRD). De toepassing van de methodiek in het SRM is vastgelegd in een uitvoeringshandeling (art. 70, lid 7, SRM-verordening). In december jl. zijn zowel de gedelegeerde handeling als de uitvoeringshandeling formeel aangenomen. Nederland is verheugd dat daarmee duidelijkheid is gekomen over de wijze waarop de bijdragen, die banken aan het Europese afwikkelingsfonds moeten gaan betalen, berekend zullen worden. Tevens is Nederland tevreden dat, in lijn met de Nederlandse inzet, een evenwichtig resultaat is bereikt waarbij rekening wordt gehouden met zowel de omvang als het risicoprofiel van de banken bij de berekening van de bijdragen aan het SRF.

Daarnaast is gewerkt aan de verdere harmonisatie van de wet- en regelgeving voor banken (het zogenaamde *Single Rulebook*). Nederland vindt het belangrijk dat de lidstaten de overeengekomen regelgeving tijdig en op adequate wijze implementeren. Naar verwachting zal de Eurogroep spreken over de voortgang van de nationale implementatieprocedures.

Ecofinraad 27 januari

1. Europees investeringsplan

Document: Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on the European Fund for Strategic Investments and amending Regulations (EU) No 1291/2013 and (EU) No 1316/2013, http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-investment/plan/documents/index_en.htm

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: Gekwalificeerde meerderheid

Toelichting: Er zal een presentatie en eerste gedachtewisseling plaatsvinden van de uitwerking van het Europese investeringsplan. Over de kabinetsreactie op de mededeling hierover bent u per brief van 26 november 2014 geïnformeerd. Op 14 januari jl. heeft de Commissie drie onderdelen van het investeringsplan uitgewerkt in een verordening. Deze verordening regelt de komst van het Europees Fonds voor Strategische Investerings (EFSI), een continue inventarisatie van kansrijke projecten die mogelijk in aanmerking komen voor financiering vanuit het EFSI («projectenpijplijn») en een zogenoemde «hub» die partijen van advies en technische ondersteuning moet voorzien bij projectfinanciering binnen de Europese Unie. De verordening regelt ook de governance van het EFSI. Er zal een bestuur worden opgericht bestaande uit de EIB en de Europese Commissie dat onder meer tot taak heeft de strategische

oriëntatie en het investeringsbeleid van het EFSI vorm te geven. Indien lidstaten of andere partijen geld of garanties zouden bijdragen aan het EFSI zouden deze ook naar rato van hun bijdrage zeggenschap krijgen binnen het bestuur. Daaronder komt een onafhankelijk investeringscomité van onafhankelijke experts dat moet toezien op de projectselectie. De verordening regelt ook de financiering van het garantiefonds ten behoeve van het EFSI. Het garantiefonds wordt voor 8 miljard euro direct gefinancierd uit de EU-begroting, waarbij het fonds geleidelijk wordt opgebouwd. De middelen afkomstig uit Horizon2020 (2,7 miljard euro) en de Connecting Europe Facility (3,3 miljard euro) worden met een enkele uitzondering evenredig van de verschillende onderdelen van deze programma's afgehaald.

Het kabinet staat, zoals in de kabinetsreactie op de mededeling al gesteld, overwegend positief tegenover het Europese investeringsplan. Het kabinet kan ook de drie onderdelen die in deze verordening zijn uitgewerkt op hoofdlijnen steunen. Het kabinet steunt de positionering van de projectpijplijn los van de projectselectie, zodat een onafhankelijke projectselectie blijft gewaarborgd. Het kabinet hecht eraan dat de governancestructuur zo dicht mogelijk bij de structuur van de EIB blijft, waarbij een onafhankelijke projectselectie gebaseerd op kwaliteit en toegevoegde waarde is gegarandeerd. Het kabinet heeft eerder aangegeven dat de herkomst van de buffermiddelen vragen oproept en moet worden beoordeeld aan de hand van de hiermee vrij te maken investeringen. Uw Kamer zal binnenkort middels een BNC fiche nader worden geïnformeerd over de inzet van het kabinet bij de onderhandelingen over de verordening.

2. Werkprogramma Lets voorzitterschap

Document: The programme of the Latvian Presidency of the Council of the European Union, nog niet openbaar.

Aard bespreking: Presentatie

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Dit is de eerste Ecofinraad onder Lets voorzitterschap. Het voorzitterschap zal een presentatie geven van zijn prioriteiten binnen de Ecofinraad voor de komende zes maanden. Een belangrijke prioriteit is de implementatie van het Investeringsplan voor Europa van de nieuwe Europese Commissie, inclusief het aannemen van relevante wetgeving. Daarnaast blijven structurele hervormingen en verstandig budgettair beleid van belang voor investeringen en groei. Het voorzitterschap wil bijdragen aan een effectieve implementatie van het Europees semester, maar er zal ook aandacht zijn voor voorstellen vanuit de Commissie ten aanzien van economisch bestuur. Voorts zal het voorzitterschap aandacht schenken aan de regulering van de financiële sector en de bestrijding van belastingfraude en -ontwijking. Er wordt geen discussie verwacht.

3. Commissie werkprogramma 2015

Document: mededeling mbt. Commissie werkprogramma 2015 (COM (2014) 910 met bijlagen,

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1420715517847&uri=CELEX:52014DC0910>

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: In het werkprogramma van de Europese Commissie voor 2015 wordt veel aandacht besteed aan financieel-economische onderwerpen. Op de Ecofinraad wordt een korte gedachtewisseling verwacht over dit werkprogramma. De Commissie noemt als prioriteiten voor 2015 o.a. het investeringsplan voor Europa (Juncker-plan), versterking van de EMU governance, kapitaalmarktunie, regelgeving voor herstel en

afwikkeling van financiële instellingen die geen bank zijn, het uitwisselen van informatie over belastinggrulings en het aanpakken van belastingfraude en -ontwijking. Ook Nederland ziet dit als belangrijke onderwerpen voor komend jaar.

Over de Nederlandse inzet met betrekking tot het gehele Commissiewerkprogramma zal de Kamer binnen enkele weken een Kabinetsreactie ontvangen.

4. Follow-up van de Europese Raad van December jl.

Document: Raadsconclusies Europese raad 18 en 19 december 2014.
http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/146411.pdf

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: Gekwalificeerde meerderheid

Toelichting: De Ecofinraad zal vermoedelijk kort terugblikken op de Europese Raad van 18 en 19 december 2014. Het Europese investeringsplan die ook op deze Europese Raad ter tafel lag, wordt al bij bovengenoemd agendapunt («Europees Investeringsplan») besproken.

5. Economisch bestuur

Document: Commissiemededeling Making the best use of flexibility within the existing rules of the Stability and Growth Pact

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: n.v.t.

Toelichting: Mogelijk zal de Ecofinraad spreken over de mededeling *Making the best use of flexibility within the existing rules of the Stability and Growth Pact* die de Europese Commissie op 13 januari jl. heeft gepubliceerd. In deze mededeling zet de Commissie uiteen hoe zij de flexibiliteit die reeds binnen de bestaande regels is ingebed zal toepassen. Het is aan de commissie om deze uitleg van regels te geven. De mededeling ligt dus niet voor ter besluitvorming. De mededeling heeft vooral betrekking op de behandeling van investeringen en structurele hervormingen in het SGP.

Ten aanzien van investeringen geeft de Commissie aan dat bijdragen aan het nieuwe investeringsfonds EFSI kunnen worden beschouwd als «relevante factor» bij de beslissing om een buitensporigtekortprocedure te openen. Als een lidstaat als gevolg van een dergelijke bijdrage de tekortnorm van 3% of het schuld criterium overschrijdt, hoeft dit niet te leiden tot het openen van een procedure. Nederland kan zich vinden in een dergelijke behandeling van EFSI-bijdragen. Daarnaast zal de Commissie de investeringsclausule, die voor lidstaten in de preventieve arm een tijdelijke afwijking van het pad naar de MTO toestaat, blijven toepassen ondanks dat het economisch beeld in de EU is verbeterd. Nederland is voor een strikte interpretatie van de regels bij het uitzonderen van investeringen in de preventieve arm. Hierover moet de Commissie nog meer duidelijkheid verschaffen.

Ten aanzien van structurele hervormingen zal de Commissie in de preventieve arm een tijdelijke afwijking van het pad naar de MTO toestaan, als een lidstaat een substantieel en concreet hervormingsprogramma indient en de tijdelijke afwijking binnen de vierjarige periode van het Stabiliteits- of Convergenceprogramma weer wordt ingelopen. Alleen hervormingen met een omvangrijke impact op de houdbaarheid van de overheidsfinanciën komen voor de hervormingsclausule in aanmerking. Dit is in lijn met de Nederlandse inzet om structurele hervormingen een grotere rol te geven binnen de preventieve arm. Indien een lidstaat nalaat de aangekondigde hervormingen door te voeren, zal de Commissie het recht op een afwijking intrekken.

Ook in de correctieve arm zal de Commissie rekening houden met hervormingen, d.w.z. als belangrijke factor bij de beslissing om al dan niet een buitensporigtekortprocedure te openen en bij de beslissing om meer dan één jaar uitstel te geven. Indien een lidstaat in dit kader toegezegde hervormingen niet nakomt, zal dit in een vervolgfase als verzwarende factor worden aangemerkt. Het is positief dat de Commissie in haar mededeling ten aanzien van flexibiliteit een duidelijk onderscheid maakt tussen de preventieve en de correctieve arm. Voor de correctieve arm zijn en blijven de regels strenger dan voor lidstaten die in de preventieve arm zitten. Naleving van het SGP is in het belang van Nederland en maakt het voor alle lidstaten makkelijker om bij een onverhoopte economische neergang klappen op te vangen.

6. Voorbereiding G20 vergadering Ministers van Financiën en Centrale Bank Gouverneurs 9–10 februari te Istanbul

Document: EU Terms of Reference for the G20 Finance and Central Bank Deputies» and Ministerial and Central Bank Governors meeting on 8–10 February 2014 in Istanbul (niet openbaar).

Aard bespreking: aannname EU Terms of Reference.

Besluitvormingsprocedure: gekwalificeerde meerderheid

Toelichting: Op 9 en 10 februari vindt onder Turks voorzitterschap in Istanbul de G20 vergadering voor ministers van Financiën en Centrale Bank presidenten plaats. De voorbereiding van de EU-inbreng is vooraf gecoördineerd middels *Terms of Reference* (ToR).

In de ToR noemt de EU het stimuleren van investeringen als prioriteit voor het komend jaar. De EU zal in de G20 benadrukken dat zij hier middels verschillende initiatieven aan werkt. Het meest ambitieuze initiatief is het onlangs gepresenteerde investeringsplan voor Europa. Op het gebied van financiële regulering heeft een akkoord over TLAC (een minimum bail-inbare buffer voor mondiale systeemrelevante banken) voor de EU hoge prioriteit. Ook vraagt de EU aandacht voor afronding van het BEPS-traject in 2015 en benadrukt de EU het belang van implementatie door niet-EU G20 leden van de in 2014 overeengekomen standaard voor automatische uitwisseling van informatie. In de G20 zal verder gesproken worden over IMF quota en governance hervorming, aangezien het pakket met maatregelen uit 2010 nog niet in werking is getreden door uitblijven van ratificatie van de VS. Voor de EU is het van belang dat het IMFC (politiek orgaan van het IMF) wordt aangesloten bij deze discussie. Nederland kan zich goed vinden in deze EU-inzet.

7. Voorstel Europese Commissie MFA-programma Oekraïne

Document: Proposal for a decision of the European Parliament and of the Council providing macro-financial assistance to Ukraine.

http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/documents/council_proposal_ukraine_en.pdf

Aard bespreking: Stemming over Raadspositie t.a.v. voorstel Europese Commissie.

Besluitvormingsprocedure: Gekwalificeerde meerderheid

Toelichting: Op 8 januari jl. publiceerde de Europese Commissie een formeel voorstel voor additionele steun aan Oekraïne in de vorm van een lening ter waarde van € 1,8 miljard euro via het *Macro Financial Assistance* instrumentarium. Het voorstel volgt uit de analyse van het IMF dat Oekraïne een additionele financieringsbehoefte heeft van \$ 15 miljard. De economie van Oekraïne heeft zwaar te lijden onder het conflict in het oosten van haar land. Er is sprake van een diepe recessie en financiële onzekerheid waardoor er meer financiële steun noodzakelijk is gebleken dan eerder voorzien. Aangezien Oekraïne een belangrijke partner is van de

Europese Unie, is het van belang Oekraïne te ondersteunen bij het herstellen van de macro-economische stabiliteit om het land daarmee ruimte te geven de noodzakelijke structurele hervormingen door te voeren. Binnen de internationale gemeenschap (o.a. de G7) wordt momenteel gesproken over de precieze invulling van de \$ 15 miljard financieringsbehoefte waarbij tevens wordt bekeken hoe het voorstel van de Europese Commissie zich verhoudt tot de bijdragen vanuit de rest van de internationale gemeenschap. Nederland steunt een substantiële bijdrage vanuit de Europese Unie, gefinancierd binnen de EU-begroting, in de vorm van een additionele lening middels het *Macro Financial Assistance* instrumentarium.